

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemži nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 195.

V Ljubljani, v ponedeljek 27. avgusta 1894.

Letnik XXII.

Slavnost v Radečah.

Včeraj se je vršila prav lepa slavnost v Radečah pri Zidanem Mostu, kjer so otvorili velikanski železni most čez Savo. Nad 20 let so Radečani prosili, da bi se namesto brodu, na katerem so se prevažali ljudje in živina čez deročo reko in navadno čakajoč brodника zamujali mnogo časa, zgradil s pomočjo dežele in države lesen ali železen most. V deželni zboru kranjskem je bilo to vprašanje večkrat v obravnavi, toda vsled nekih zasebnih koristij in pomanjkanja denarja so vedno odlagali to važno in potrebno podjetje.

Ziva potreba tega mostu se je že zdavnaj pokazala in zato je leta 1858 c. kr. deželna vlada v Ljubljani predlagala ministerstvu, naj se postavi most ob državnih troških. Ministerstvo je sicer priznalo važnost mostu, a vendar ni ugodilo predlogu, temveč le obljubilo pospeševati zgradbo s tem, da naj bi smel pobirati mostarino podjetnik, ki bi hotel na svoje troške zgraditi most. Ker pa se ni oglasil tak podjetnik, ostalo je vse pri starem. Leta 1862 je bila predložena deželni zboru peticija za zgradbo mostu od županstva radeškega okraja, nekaterih župnijskih uradov, kranjskih in štajerskih tovarnarjev in trgovcev, od mestnega zastopa celjskega in občinskega odbora v Laškem Trgu. Tudi ta prošnja ni imela uspeha. Leta 1872 se je osnoval poseben odbor za zgradbo mostu. Ta odbor je dal narediti načrt zgradbe in prosil dovoljenja, da se most zgradi. Ministerstvo je dovolilo zgradbo in deželni zbor je leta 1873 dovolil v ta namen 4000 gld. podpore. Toda odbor si ni mogel zagotoviti potrebne denarja, dasi se mu je dovolila pravica pobirati mostarino v pokritje stavbinskih troškov. In tako je zopet vsa stvar zaspala.

Ker pa je bil promet na tej cestni črti na Zidan Most vedno večji, nedostatki in zapreke na brodu čez Savo vedno občutljivejši in skoro neznozne, obrnile so se zopet vse občine radeškega okraja do deželnega zbora, naj dovoli izdatnejšo podporo za lesen most, katerega troški so bili proračunjeni na 36.000 gld. Deželni zbor je naročil de-

želnemu odboru, naj strokovnjaki presodijo dotični načrt. Pokazalo se je, da 36.000 gld. nikakor ne zadošča za vso zgradbo, ker so cene za hrastov les jako poskočile. Z ozirom na to, da bi lesen most mnogo več veljal, kakor je bilo proračunjeno, in da bi bili troški za vzdrževanje lesenega mostu jako visoki, priporočal je deželni odbor, naj se zgradi železen most po načrtu, katerega je izdelal deželni inženjer Hrašky. Temu je deželni zbor pritrđil in naročil deželni odboru, naj se obrne do deželnega odbora štajerskega zaradi prispevka k zgradbi mostu. Te obravnave pa niso imele pričakovanega uspeha. Ker je bilo tudi treba novega dovoljenja od deželne vlade in podpore od visokega ministerstva, zavlekla se je stvar do lanskega leta. Dolgo se je odlašalo to podjetje, ki bo stalo nad 80.000 gld., a zvršilo se je po zadnjem načrtu in sklepu jako hitro. Iz te kratke zgodovine obravnave in priprav pa je razvidno in umevno, da je prebivalstvo radeškega okraja in trga željno pričakovalo dne, ko se odpre ta most ter zveže kranjsko deželo s sosedno štajersko preko zelene Save.

Včeraj se je vršila slavnost otvoritve mostu. Zbralo se je ljudstva iz okolice na tisoče; na stotine ljudij se je zjutraj z mešanim vlakom pripeljalo iz Litije, Zagorja, Hrastnika in Terbovelj na Zidani most. V Hrastniku je gotovo ostalo do 100 oseb, ki niso mogle dobiti prostora na vlakcu. Ob 8. uri zjutraj je bil sprejem gostov pri mostu na levem bregu Save. K vsprejemu je prišla nebrojna množica iz Radeč in sosednih vasij. Med gosti so bili gg. deželna odbornika ces. svetnik Murnik in dr. Vošnjak, trgovske zbornice predsednik Ivan Perdan, državni poslanec Fr. Povše in deželna poslanca L. Svetec in doktor Žitnik. Deželni predsednik baron Hein s ces. kr. okr. komisarjem vit. Lašanom, dež. glavar O. Detela in njegov namestnik dr. Papež so se bili že v soboto večer pripeljali k slavnosti.

Velikanski most in vse hiše po vrtu so bile okrašene s cesarskimi in narodnimi zastavami. Na nekem poslopju je poleg narodne in cesarske zastave vihrala tudi „frankfurterica“. Med sprejemom in

pozneje je igrala poleg domače prav dobro izvežbana godba iz Ptuja.

S Starega grada nad trgom so ves dan grmeli topiči v savsko dolino ter naznanjali veselje in radost hvaležnega prebivalstva, kateremu se je naklonila tolika dobrota.

Ob 10. uri se je vršilo blagoslovljenje mostu, katero je vršil domači č. g. župnik Zagorjan. Po blagoslovljenju ogovori zbrano družbo blag. g. deželni glavar približno tako: „Pozdravljeni častiti gostje, ki se ste se zbrali pri slovesni otvoritvi deželnega mostu čez Savo, kateri se bode vsled Najvišjega dovoljenja presvetlega cesarja imenoval „Cesar Franc Jožefov most“. Pozdravljam uljudno visokorodnega g. dež. predsednika barona Heina ter se mu zahvaljujem, da je s svojo navzočnostjo počastil današnjo slavnost. (Nemški: Prijazno pozdravim tudi goste nemške narodnosti, ki so se z nami združili pri tej slavnosti ter jim kličem: Dobro došli.) Današnji dan je praznik zahvale veselja in zadovoljnosti. Praznik zahvale je, ker smo iz vsega srca hvaležni Bogu vsegamogočnemu, da se je velikansko in težavno delo brez vsake nezgode tako lepo in srečno izvršilo.

Hvaležni smo presvetlemu cesarju za milostno dovoljenje, da nosi most ime Nj. Veličanstva, presvetlo ime, katero bo večno zapisano z zlatimi črkami v zgodovini Avstrije. Hvaležni smo dalje visoki cesarski vladi, katera je z izdatnim prispevkom 30.000 pld. omogočila zgradbo mostu. Hvaležnost gre tudi vrlemu zastopu občine radeške, katera je prevzela veliko denarno breme, kakor tudi odboru za zgradbo mostu, kateri je po mnogoletnem marljivem delovanju pripomogel, da se je toliko zaželena zgradba mostu uresničila.

Današnji dan pa je tudi praznik veselja, katero odseva z obrazov mnogoštevilne množice. Je pa tudi povoda dovolj, da se ljudstvo veseli srečno dovržene zgradbe. Dolgo let je čakalo, da se mu izpolni želja.

Postavili smo tukaj čez mogočno Savo, hčer kraljevo, kakor jo imenuje pesnik slovenski, dragocen in veličasten venec, ki se vije s kranjske na šta-

LISTEK

XIV. občni zbor cecilijanskega društva za Nemško, Avstro-Ogersko in Svico 8. do 9. avgusta v Reznu.

(Konec.)

Popoldne ob 5. uri so se zbrali častilci svete Cecilije v dominikanski cerkvi, kjer je bajé učil Albert veliki. Prejšnji dan so se ob isti uri v stolnici popevale Palestrinine in Lassusove skladbe, danes pa se prišle na vrsto kompozicije novjših skladateljev. Ker so bili pevci in dirigentje že pri „starih“ pokazali svojo spretnost, se nismo bali, da ne bi zadeli duha njih posnemovalcev; a bali smo se, da ne bi bili preveč utrujeni. Včerajšnja popoldanska produkcija je bila neka slavnost Palestrini in Lassu na čast; današnja se je zvala „duhovni koncert“. Program je obsegal te-le moderne skladbe: 1. Tollite portas, triglasno (Brücklmay-r); 2. Tui sunt coeli, štiriglasno (Quadflieg); 3. Tulerunt Jesum, petglasno (P. Griesbacher); 4. Eripe me, štiriglasno (Auer); 5. Confirma, petglasno (Renner jun.);

6. Constitues, štiriglasno, z orgljami (Piel); 7. Veritas mea (M. Haller); 8. Filiae regum, dvoglasno, z orgljami (Ebner); 9. Jam non dicam, štiriglasno (J. Hanisch); 10. O vos omnes, štiriglasno (Hanisch); Cor arca, himna za praznik presv. Srea Jezusovega (Hug. Wiltberger); 11. Regina coeli, štiriglasno (F. Könen); 12. In vollen Jubelchören, Marijina pesem (Greith); 13. Bitttruf zum hl. Joseph (Diebold); 14. Nun singen wir, pesem v čast svetega Alojzija (Ed. Stehle).

Ni me volja opisavati nadrobno, kako se je pela ta ali ona skladba, kak značaj in kako vrednost ima itd. Saj vtisa skladb ni moč popolno razložiti, to je treba slišati in čutiti! Zadostujejo naj te-le opomnje: Tudi ta pevska produkcija je bila sijajna, akoprav ni dosegla dovršenosti in vtisa prejšnjega dneva. Moderni cecilijanski skladatelji le posnemajo „stare“, a meriti se s temi velikani ne morejo. Vendar so skladbe boljših Cecilijancev toliko originalne, umetne in liturgične, da jim smemo „dolgo življenje“ pre-rokovati.

Regensburški kori so bili koncem drugega dne utrujeni, kar se jim je vidno poznalo; tudi orglje

niso bile, kakor že rečeno, čiste; dirigenta pri tej produkciji sta bila od 1. do 8. točke, ofertorije obsegajoči, stolni kapelnik Engelhart*), pri drugi polovici pa inšpektor Mayer. Vse te okolnosti je treba v poštev vzeti, ako hočemo pravično oceniti to produkcijo. Umevno je torej, da so pevci bolje vspevali pri vzvišenih in ognjenih skladbah, ko pri nežnih. Tako n. pr. je meni dopadal Quadfliegov veličastni „Tui sunt coeli“ s svojimi markantnimi udarci pri besedah „tu fundasti“; Bennerjev ognjeviti „Confirma hoc Deus“, ki je pa proti koncu žalibog bolj za orglje, ko za glasove pisan; Pielov krasni „Constitues“; F. Könenova „Regina coeli“, polna miline in kreposti.

Izmed bolj mirnih in nežnih skladb so se odlikovale posebno Hallerjev „Veritas mea“, mojstersko delo kontrapunktične oblike; Hanischovi ginljivi, mirni in sladko doneči skladbi „Jam non dicam“ in „O vos omnes“; Wiltbergerjeva krasna himna „Cor arca“, kar navlašč stvarjena za moderne moške zборе; in prav ljubki pesmici, ki so se nazadnje

*) Opomba. Kakor sem sedaj zvedel, je g. Engelhart tudi prvi dan dirigoval Palestrinino mašo »Tu es Petrus«.

jersko stran, in bode donal prebivalstvu to- in onostran Save velike koristi.

Dovršena je zgradba, na katero sme biti pomnosna kranjska dežela. Da se je to delo tako srečno izvršilo, da je most jedini od izvira do izliva Save gledé na dovršeno konstrukcijo, vsled katere ga je bilo mogoče zgraditi na daljavo 83 metrov brez vsacega stebra, gre čast in priznanje navzočemu gosp. dež. inženjerju Hraskemu, ki je izdelal načrt, in tvrdki Gridel na Dunaju, ki je tako dobro izvršila železno konstrukcijo. Tudi podjetniku g. I. Teršek u iz Smarije pri Laškem Trgu gre hvala, ki je solidno dovršil kamenite podzide.

Današnji dan pa je tudi dan z a d o v o l j n o s t i. Premagane so mnoge težave in pozabljen obilni trud. Kranjska dežela sama je s pomočjo države in radeške občine zgradila velikanski most, ki bode donal mnogo koristi ne le Kranjski, ampak tudi sosedni Štajerski. Tu velja pregovor: „Kdor se na tujo pomoč zanaša, ta v rešeto vode nanaša“.

Otvorili bodemo „cesar Franc Ježefovi“ most z iskreno željo, da bi donal obilo koristi. Ob enem pa se hvaležno spominjamo našega preljubljenega vladarja, presvetlega cesarja, kateremu so udani z neomahljivo udanostjo vsi narodi avstrijski. Zato zakličimo iz dna srca: Slava presvetlemu cesarju Francu Jožefu! Slava! Slava!

Iz tisoč gre zašri ob savskih bregovih navdušeni „Slava! Zivio!“ ter mogočno odmeva ob strmih vrhovih posestrime zelene Štajerske. Godba zaigra cesarsko pesen.

Nato je govoril gosp. deželni predsednik baron Hein (slovenski): Današna slavnost je gotovo posebne važnosti, ker se je udeležujejo občina, okraj, dežela in država, to so oni faktorji, ki so sodelovali pri zgradbi mostu; most sam pa je najlepša svedočba gesla našega prevzvišenega vladarja: „Z družinimi močmi!“ Po pravici bode ta most nosil ime presvetlega cesarja. Državna uprava je rada pripomogla za zgradbo prometnega sredstva, ki bode pospeševalo koristi dveh dežel, ako Vsemogočni temu človeškemu delu podeli nebeški blagoslov. (Nemški): Doslej je reka ločila dve sosedni deželi, sedaj je premostena in z železnimi vezmi je dežela Kranjska zvezana s Štajersko in vso Avstrijo. Kakor naj se ta za stoletja proračunjena trdna zgradba ustavlja valovom reke in viharjem, tako naj ustavljajo one vezi, ki so Kranjsko stoletja vezale z ostalimi avstrijskimi deželami, vsem viharjem in nevarnostim na vekov veke. To je danes želja vseh domoljubov, zbranih pri slavnosti. (Slovenski:) V imenu cesarske vlade dovoljujem, da se „cesar Franc-Jožefov most pri Radečah“ izroči javnemu prometu, in z željo, da se izpolnijo vse želje prebivalstva, izjavljam: most je otvoren!

Slavnostni gostje prekoračijo most, topiči na griču zagrme, pevski zbor „Slavec“ iz Ljubljane zapoje Jenkovo „Molitev“, godba zaigra cesarsko pesen, konečno pa radeški župan gosp. Rišnar izrazi hvalo deželi, državi in vsem onim, ki so pripomogli, da se je izvršilo to velevažno podjetje. Kakor je trden most od železa, tako bode trdna zvestoba in stalna hvaležnost presvetlemu cesarju. — Po vseh nagovorih je zbrana množica navdušeno klicala: „Zivio“, Ob 1/2 10. uri je domači č. g. župnik daroval slo-

vesno sv. maši z zahvalno pesmijo. Oboludne so bili vsi odličnejši gostje na obed povabljeni v bližnjo graščino gospoda viteza Gutmannstala. Ob 3. uri se je na travniku poleg Radeč pričela ljudska veselica, katera je trajala do noči. Navzoči so bili nekaj časa tudi deželni predsednik, dež. glavar, knez in kneginja Wrede itd. Ptujka godba je svirala več komadov, vrlji „Slavec“ je zapel celo vrsto lepih zborov. H koncu izražamo željo, naj bi dovršeno delo tudi blagoslov imelo!

Katoliški shod na Belokranjskem.

Z Dolenjskega.

Dočim se drugod po Slovenskem, zlasti po Gorrenjskem narod politično jako probuja in zaveda, spalo je na Dolenjskem, zlasti še na Belokranjskem ljudstvo. Ni ga bilo, ki bi prišel i sem poučavat priprosti narod o nevarnostih, ki prete, ki ga vže tlačijo, o pravicah, katere, ima in o pomočkih, katerih naj se poslužuje, da si opomore in se reši propasti.

Hvala Bogu! tudi to dobro, vrlo ljudstvo je dobilo skrbnega, zvestega učitelja in svetovalca, ki mu hoče v teh viharjih nejasnih časih kazati pravo pot do časnega in tudi večnega blagostanja. Ta dobrotnik njegov je katoliško politično društvo za Dolenjsko.

Prvi javni ljudski shod priredi to društvo tik belokranjske metropole Metlike, pri Treh Farah v nedeljo 2. septembra popoldne ob 3. uri. Govorilo bode pet govornikov, ki bodo razpravljali vsa važnejša vprašanja tičoče se Bele Krajine. G. poslanec V. Pfeifer bode poročal o svojem delovanju v državnem zboru. Vodja kmetijske šole na Grmu bode razpravljajal o gospodarskih razmerah na Belokranjskem. Župnik Fr. Schweiger bode dokazoval, kako blagodejno in močno vpliva versko življenje na gmotno blagostanje človekovo. Poslanec Povše bode govoril o davčni reformi in dr. J. Krek bode odkrival pogubne posledke kapitalizma za kmečki in obrtni stan ter bode hkrati popisal delovanje Raiffeisenovih posojilnic in kmečkih zadrug, ki so zlasti za Dolenjsko primerne.

Ta program dovolj spričuje, da bode ta shod vezanim in pomenljiv za celo Belo Krajino. Tu je ljudstvo še jako verno in dobro, a o javnih odnošajih tako malo poučeno, kakor morda nikjer ne na Kranjskem. Kar se bode tu govorilo v blagor ljudstva, padlo bode gotovo na dobra tla in obrodilo sad. Zanimanje za shod je že sedaj po celi okolici jako veliko. Gotovo se ga udeleži narod v obilnem številu.

Z veseljem pozdravljamo torej ta prvi shod, upajoč, da z njim tudi nam napoči nova boljša doba. Amerika je sicer marsikomu sprva pomagala na noge, a sedaj se kaže vedno bolj, da vse to amerikanstvo v splošnem mnogo, mnogo več škoduje nego koristi i v gospodarskem, zlasti pa še v npravstvenem oziru. Zajemajmo torej rajše iz domače rodne zemlje; ona nas bode osrečila s svojimi zakladi, katere še skriva, ne le za par trenutkov, temveč za stalno. Nastopiti morajo med nami le možje, ki nas pouče, ki nam pokažejo pot do blagostanja in v zemlji skrite zaklade, da jih rabimo. Ljudstvo naše bode hvaležno svojim učiteljem!

peli, namreč Greithova „Marijina pesem“ ter Stehletova „Aloisiuslied“, obe za deske glasove.

Po končanem duhovnem koncertu se je razpostavilo sveto Rešnje Telo. Med tem je pel zbor petglasno himno „Panis angelicus“, prav pobožna evharistična pesem, ki dela vso čast svojemu skladatelju, društvenemu predsedniku Fr. Schmidtu. V zahvalo za srečno dovršeno slavnost zapoje celebrant Te Deum. Zopet so zadoneli raz kora mogočni glasovi kakih 60 grl proslavljajoč z brezmejnimi jubilacijami in radostnimi imitacijami veličanstvo Najvišjega, zdaj milo proseč ga za milost, zdaj zopet s trdno nado in svetim naudušenjem vzdigaječ se pred Njegov prestol. Bila je to gigantična skladba mojstra Witta, za šest glasov, dve trombi in bombardon. Skoda, da instrumenti niso spremljevali veličastne skladbe, katera bi s tem pokazala se v vsi svoji moči in krasoti; opustiti so se morali iz gori navedenega vzroka.

K sklepu se je zapel še slovesni Mittererjev Tantum ergo za štiri glasove in efektni Genitori za osem glasov. Pevci so bili prišli pri Wittovem Te Deum preveč v ogenj in nekaj opešali, a pri zadnji

tej točki so zbrali zopet vse svoje moči, da se je svežosti in moči njihovih glasov bilo kar čuditi „Finis coronat opus“. Mittererjeva veličastna skladba je prav dostojno zaključila celo slovesnost in pevci so se lahko oddahnili na svojih lavorikah.

Po prestanem trudu so se domačini in tuji gostje zbrali v hiši sv. Erharda k slavnostnemu večeru in prosti zabavi. Koncertovala je bavarska vojaška godba pod osebnim vodstvom g. L. Kleiberja prav izborno. Vršile so se, kakor je o takih prilikah navada, oficijelne in neoficijelne napitnice. Mej vsemi se je najbolj odlikovala originalna ognjena napitnica podpredsednika dr. Fr. Ka. Haberla svetemu očetu papežu Leonu XIII. v čast, ki je čez 300 let Palestino zopet oslavlil in pa vsem pevcem in dirigentom katoliške cerkve kot „palestro“, t. j. vadnico priporočil. Zatorej — tako je sklenil govornik — ne zabimo, če se kedaj utrudimo, da imamo poleg Lassa (t. j. trudnega) še Palestrino!

Končam ta opis proseč slovenske cecilijanske zборе, da naj poskusijo katerikrat s skladbami starih mojstrov, ako ne javno v cerkvi, vsaj privatno za vajo, kajti pravilno predavanje starih je res najboljša

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. avgusta.

Upravno sodišče. Število dvornih svetnikov pri upravnem sodišču se misli pomnožiti za 2 ali 3 in bode dotična postavka že v budgetu za bodoče leto. Govori se, da se dvorni svetniki imenujejo izmej parlamentarcev.

Protisemitski shod v Gradcu. Dne 7. septembra pride poseben vlak z mnogimi protisemiti z Dunaja v Gradec, da se udeleže drugi dan shoda štajarskih obrtnikov, na katerem bodeta govorila dr. Lueger in mehanik Schneider. Liberalce jako bodó v oči podobni izleti protisemitov. Da bi jo v bodoče preprečili, ali vsaj otežkočili, naznanili so Schneiderja dolenje-avstrijskemu namestništvu, da napravlja zabavne vlake v politično agitacijo. Schneider daje sam za take vlake tiskati voznje listke in jih prodaja, ter pri tem dela dobiček, kateri se potem porabi za politične agitacije. S tem pa Schneider posega v pravice koncesijoniranih potovalnih pisarn, in ruši obrtni zakon. Liberalci se pač motijo, če mislijo, da smo s tem že ustavili protisemitske agitacije. Če drugače ne bode mogoče, se bode osnovala kaka nova potniška pisarna. Zato se bode že skrbelo, da politična agitacija ne preneha in pa da židovske potniške pisarne ne bodo od protisemitov imele zasluzka.

Dopolnilna volitev v Brnu. V Brnu je dopolnilna volitev za državnega poslanca. Tudi tukaj ne gre liberalcem prav gladko. Dobiti ne morejo sposobnega kandidata. Nemški nacionalsci se sedaj v Brnu še ne gibljejo, ali boje se liberalci, da bi začeli z vsemi silami delati, ko bi liberalni kandidat ne bil občno priljubljena in za poslanstvo sposobna oseba. Sicer pa mislijo tudi socijalisti in Čehi letos postaviti svoja kandidata, katera seveda ne bodeta zmagała. Napraviti hočejo le nekak pregled svojih močij v moravskem stolnem mestu.

Češki Nemci. Za liberalno stranko tudi na Češkem ne stoji najbolje. Mej nemškim prebivalstvom nemški nacionalsci z vspehom delujejo proti liberalcem. O nekdanji jedinosti čeških Nemcev se pač več govoriti ne more. V nekem liberalnem listu se priporoča, da bi se sklical shod zaupnikov čeških Nemcev, ki naj bi zopet napravil jedinost mej nemškim prebivalstvom. Ta list se pač moti, ako misli, da bi tak shod naredil konec nemškonarodnim agitacijam. Minoli so časi, ko so se sklepom tacih shodov brezpogojno pokorili. Nemškonarodni listi so na ta predlog odgovorili, da naj dotičnik, ki je ta predlog sprožil, nikar ne misli, da se na nemškem Češkem vse suče okrog židovstva. Naj se le skliče shod, bodo že liberalci slišali glasove, katerih ne bodo tako hitro pozabili. Shod bi se izrekel za liberalno politiko le tedaj, ako bi samo liberalce vabili, ali na sklepe tacega shoda bi se pa drugi Nemci ne ozirali. Taki in podobni glasovi nemškonarodnih listov so pač prepričali liberalce, da bi shod zaupnikov njim ničesa ne koristil.

Socijalistični učitelji v Belgiji imeli so te dni shod v Antverpenu. Zbralo se je bilo več profesorjev, učiteljev in učiteljic. Sklenili so, da osnujejo nekako mejnarodno zvezo socijalističnih učiteljev, da se bodo mejsebojno gmotno in moralno podpirali, posebno skrbeli za tiste učitelje, kateri zgube službo zaradi njih političnega mišljenja. Na tem shodu so sestavili obširen program. Potegovati

vaja za predavanje modernih cecilijanskih skladb. Spodobí pa se gotovo, da bi se pri cecilijanskih občnih zborih tandem aliquando izvajali „stari“ po regensburški metodi. Tudi našim mladim skladateljem bi študiranje starih mojstrov pomagalo do boljega okusa, sloga in originalnosti.

Druga moja prošnja tiče se učiteljev petja in dirigentov cerkvenih zborov. Pri Hallerjevem oratoriju „Sv. Cecilija“, kateri so izvajali ženski in moški glasovi, sem spoznal, da ženski glasovi nikakor ne dosega jo čistosti, krepkosti in mirnosti deških glasov. Seveda se bom marsikateri gospici s tem svojim predlogom zameril. Ali uvažijo naj se ti-le razlogi: 1. Cerkevna določila naravnost prepovedujejo na cerkvenem koru ženske glasove. 2. Ženski glas je sentimentalni in ne pristoja cerkvi. 3. Dečkom lahko ukazuje pevovodja, gospicam se mora uklanjati. 4. Pri mešanem zboru se marsikaj „zmeša“ med obema spoloma. Sodnik v tej zadevi naj ne bo srca, ampak razum!

Caecilius.

